

2010-05-07, 15:19

Parengė **Rita Bočiulytė**r.bociulyte@kl.lt

Lietuviškose ištvermės ir grožio varžybose – žirgai ir šunys (programa) [2]

Lietuvių skalikai – vienintelė nacionalinė šunų veislė.

Prie Gondingos piliakalnio bus galima pasigrožėti gražiausiais ir ištvermingiausiais lietuviškų veislių gyvūnais - lietuvių skalikais ir žirgais žemaitukais.

Žemaitukus augino kunigaikščiai

Gegužės 8-ąją šalia garsiojo Gondingos piliakalnio, Dianos ir Vidmanto Gendvilų sodyboje Noriškių kaime Plungės rajone, vyks žemaitukų žirgų ištvermės varžybos kunigaikščių Oginskių pereinamajai taurei laimėti bei lietuvių skalikų Žemaitijos regioninė paroda.

[Plungės rajono Noriškių kaimą jau antri metai gegužės mėnesį rinksis bemaž visi, kas nemenką savo gyvenimo dalį yra paskyrę žemaitukams ir lietuvių skalikams, ir tie, kam įdomus mūsų tautos istorinis kultūrinis paveldas.

Ištvermės jodimo varžybų taurė įsteigta 2007 m., pažymint ŽAAA (Žemaitukų arklių augintojų asociacijos) 10-ies metų jubiliejų. Varžybos vyksta Plungės rajone - tose vietose, kurios tiesiogiai susijusios su kunigaikščių Oginskių gyvenimu ir jų puoselėtais žemaitukais. Kunigaikščiai Oginskiai - Irenėjus ir jo sūnūs Bogdanas, gyvenęs Rietave, bei Mykolas, gyvenęs Plungėje, - įdėjo daug pastangų, kad benykstanti lietuviškų žirgų veislė būtų atgaivinta, populiarino ją ir siekė, kad žmonės juos augintų. „Jei su žemaitukais lietuviai laimėjo tiek mūšių, tai negalime leisti jiems išnykti“, - taip sakė Oginskiai.

Todėl šiomis varžybomis šiandien siekiama pagerbti kunigaikščių Oginskių atminimą ir jų indėlį atkuriant žemaitukų veislės žirgus, skatinti žemaitukų augintojus, populiarinti žemaitukus Lietuvoje.

Kaip iš filmo „Herkus Mantas“

Renginys prasidės įspūdingu paradu, kuriame dalyvaus raiteliai, vilkintys XIII a. karių drabužius, sukurtus pagal istorinio filmo „Herkus Mantas“ kostiumus.

Šie kariai ir skambėsiantis M.Oginskio polonezas primins svarbius mūsų šaliai istorijos momentus - Saulės ir Durbės mūšiais garsų XIII a. ir vėlesnius laikus - XIX a., kai ir mūsų tautai, ir jos žirgams grėsė realus išnykimo pavojus. Tas Lietuvos istorijos tarpsnis - neatsiejamas nuo nacionalinės žirgų veislės - žemaitukų.

Šiomet varžybų trasos ilgis - 30 kilometrų. Raiteliai jos tomis vietomis, kuriose praėjusio amžiaus pradžioje buvodavo kunigaikščiai Oginskiai. Didžioji dalis šių žemių ir priklausė kunigaikščiams. Žymesni trasos objektai: Gondingos HE, Sakelių dvaras, garsūs visoje Lietuvoje Pakutuvėnai, Gondingos piliakalnis.

Netoli Alksnėnų trasa veda pro buvusį Sakelių dvarą. Šio dvaro šeimininkas Boleslovas Sakelis buvo geras Oginskio pažįstamas ir bendramintis, vienas iš didžiausių to meto žemaitukų auginimo entuziastų. B.Sakelis buvo XIX a. pabaigoje įsteigtos Žemaitukų veisimo draugijos, kurios žirgynas buvo įkurtas Plungėje, vėliau - Rietave, pirmininkas. Jis buvo puikus arklių žinovas ir pripažintas visoje Rusijoje arklių ekspertas, pats auginęs žemaitukus. Šis kaimas - Noriškiai - ir miškas taip pat priklausė Sakeliams.

Trasa - tikras išbandymas

Trasos pusiaukelė - brasta per Miniją netoli Pakutuvėnų. Sunkiausios trasos vietos - ypač sudėtingi šį pavasarį upių perėjimai. Teks keturis kartus kirsti upes - dusyk labai vaizdingose brastose pereiti Babrungą ir dar dusyk - vandeningą šiuo metu Miniją. Pačios gražiausios vietos - Minijos pakrantės ir Gondingos piliakalnis. Viena iš įspūdingiausių trasos vietų, tikras raitelių ir jų žirgų nervų išbandymas - jau artėjant prie finišo - Noriškių miške esanti bebrų užtvanka.

Trasa iveikiama maždaug per dvi. dvi su nuse valandos. Greičio rekordas nasiektas bernai - kunigaikščiu Oginskiu taurės

laimėtojo kauniečio Vido Kūloko žirgas Aisetas su raitele Paulina Jurčiukonyte finišavo per vieną valandą ir 38 minutes.

Didžiausias vietinių žemaitukų augintojų noras - sugrąžinti taurę į Plungę, bet žirgų ir raitelių pajėgumą teks įrodyti labai sudėtingose varžybose.

Planuojama, kad jose dalyvaus maždaug 20 raitelių iš Plungės, Telšių, Šilalės, Skuodo, Kauno, Akmenės, Mažeikių, Šiaulių rajonų.

Suvažiuos į lietuviškų skalikų parodą

Į nacionalinės šunų veislės - lietuvių skalikų Žemaitijos regioninę parodą suvažiuos skalikų augintojai iš visos Žemaitijos, atvyks entuziastai ir iš Vilniaus.

Lietuvių skalikų paroda taip pat turi tikslą - tobulinti ir populiarinti vienintelę nacionalinę šunų veislę.

Renginio dalyviai galės pasigrožėti Edmundo Juškos meninių fotonuotraukų paroda, tautodailininkės Rasos Žalūdienės originaliais dirbiniais, jėgas išbandyti šaudydami iš lanko, o praalkę - pasisotinti ant laužo išvirta ypatingo recepto sriuba ir troškulį numalšinti vaistingųjų žolelių arbatomis.

Varžybų ir parodos organizatoriai sakė esą labai dėkingi rėmėjams už supratimą ir geranoriškumą, padedant įgyvendinti kilnius tikslus. Be jų pagalbos šis renginys galėjo ir neįvykti. Bet įvyks nes prie jo visokeriopai prisidėjo Laukuvos gyventojai Jūratė ir Vaidotas Digaičiai, Liudas Skierus ir bendrovė „Plungės kooperatinė prekyba“, Žemės ūkio ministerija, reklamos studija „Krateris“ ir jos direktorius Vytautas Varkalis, Plungės rajono savivaldybė, dizainerė Jūratei Petrukytei-Motužienė, individualios įmonės „Terra animalis“ savininkas Darius Šumskis, bendrovė „REBA“, klubas „Oginskių dvaro bičiuliai“, Nausodžio pagrindinė mokykla ir daugybė savanorių.

RENGINIO PROGRAMA

9.40 val. - atidarymas, teatralizuotas varžybų dalyvių paradas.

10 val. - žirgų startų pradžia.

11.30 val. - nacionalinės šunų veislės - lietuvių skalikų pristatymas-paroda.

14.30 val. - planuojamas paskutinių raitelių finišas.

15 val. - apdovanojimai.

15.30 val. - renginio aptarimas, diskusijos.